

Warszawa, dnia 5 lipca 2021 r.

**Wiceprezes
Sądu Okręgowego w Warszawie**

Wiz-450-253/21
dot. SEK.071.1.7.2021.1

**Okręgowa Rada Adwokacka
w Warszawie**

wplyw dnia... 2022-07-08

Ldz. SEK. 9888/21
[Signature]

**Szanowny Pan
Adw. Mikołaj Pietrzak
Dziekan
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Warszawie**

Szanowny Panie Dziekanie, w odpowiedzi na pismo z dnia 6 czerwca 2021 r., nawiązujące do korespondencji z dnia 23 listopada 2020 r. oraz 31 marca 2021 r. odnoszącej się m. in. do sprawy związanej z doręczaniem korespondencji sądowej z pominięciem ustanowionych pełnomocników w sprawach „frankowych” uprzejmie informuję, że do Przewodniczących Wydziałów Cywilnych Sądu Okręgowego w Warszawie zostało skierowane pismo, którego kopię przesyłam w załączeniu.

Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Szymkiewicz-Trelka

2 up.

Wiceprezes
Sądu Okręgowego w Warszawie
[Signature]
Ewa Dmoch

W załączeniu:

- kopia pisma z dnia 01.07.2022r. do Przewodniczących Wydziałów Cywilnych Sądu Okręgowego w Warszawie.

Warszawa, dnia 1 lipca 2022 r.

**Wiceprezes
Sądu Okręgowego w Warszawie**

Wiz-450-253/21

**Państwo Sędziowie
I, II, III, IV, XXIV, XXV i XXVIII
Wydziałów Cywilnych
Sądu Okręgowego w Warszawie**

W nawiązaniu do pisma Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 6 czerwca 2022 r., zwracam się do Państwa Sędziów z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości uwzględnienia poniższych uwag przy kierowaniu pism sądowych, w tym obejmujących stosowne pouczenia, do konsumentów reprezentowanych przez pełnomocników zawodowych.

Dziekan ORA już w piśmie z dnia 23 listopada 2020 r., a następnie z dnia 31 marca 2021 r. zwrócił uwagę na poruszaną przez adwokatów kwestię, że w postępowaniach toczących się przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawach „frankowych” występuje praktyka kierowania bezpośrednio do powodów, z pominięciem ich pełnomocników, pism sądowych, w których sąd pyta o motywy wytaczania powództw przeciwko bankom przed tutejszy Sąd, mimo przewidzianej w art. 37² k.p.c. możliwości wytaczania powództw w tych sprawach przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda.

W piśmie z dnia 6 czerwca 2022 r. Dziekan ORA zasygnalizował, że opisana wcześniej praktyka nadal występuje, prowadząc do dalszego podważania zaufania do pełnomocników poprzez poddanie w wątpliwość ich decyzji o wyborze sądu, a co więcej

praktyka ta budzi wątpliwość w świetle zasady doręczania pism sądowych wyrażonej w art. 133 § 3 k.p.c.

Odnosząc się do przedstawionego powyżej wystąpienia zważyć trzeba, że zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c. jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego pisma sądowe doręcza się tym osobom, z wyjątkiem pisma wzywającego stronę do osobistego stawiennictwa, które doręcza się tylko bezpośrednio tej stronie.

Omawiana zasada doręczania pism sądowych ma charakter obligatoryjny, wyłączając możliwość skutecznego dokonania doręczenia do rąk samej strony, jeżeli ustanowiła ona pełnomocnika i znajduje zastosowanie także wtedy, gdy sama strona wnosi o doręczenie pisma oraz gdy wniosek o doręczenie pisma bezpośrednio stronie złoży ustanowiony pełnomocnik (*patrz: komentarz do art. 133 k.p.c. w: T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 1–50539. Tom I, Warszawa 2019*).

Poza wypadkiem przewidzianym w samym art. 133 § 3 k.p.c. (doręczenie wezwania do osobistego stawiennictwa), wyjątek od zasady doręczenia pism sądowych jedynie pełnomocnikowi strony przewidziano w art. 205² k.p.c., zgodnie z którym bezpośrednio stronie doręcza się pouczenia o:

- 1) możliwości rozwiązania sporu w drodze ugody zawartej przed sądem lub mediatorem;
- 2) obowiązku udziału w posiedzeniu przygotowawczym i przedstawienia wszystkich twierdzeń i dowodów na tym posiedzeniu;
- 3) skutkach niedopełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 2, w szczególności możliwości wydania przez sąd wyroku zaocznego na posiedzeniu niejawnym i warunkach jego wykonalności, obciążenia kosztami postępowania, a także możliwości umorzenia postępowania oraz pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów;
- 4) możliwości ustanowienia pełnomocnika procesowego oraz o tym, że zastępstwo adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego nie jest obowiązkowe;
- 5) obowiązku złożenia pisma przygotowawczego na zarządzenie przewodniczącego, wymogach co do jego treści i skutkach ich niedochowania;
- 6) zwrocie pisma przygotowawczego złożonego bez zarządzenia przewodniczącego,
- 7) o czynnościach procesowych, które pozwany może lub powinien podjąć, jeśli nie uznaje żądania pozwu w całości lub części, w szczególności obowiązku złożenia

odpowiedzi na pozew, w tym obowiązujących w tym zakresie wymaganiach co do terminu i formy.

Ze względu na charakter przytoczonego przepisu, stanowiącego *lex specialis* w odniesieniu do zasady wyrażonej w art. 133 § 3 k.p.c., a także zamknięty katalog określonych w tym przepisie pouczeń, w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, brak jest podstaw do kierowania bezpośrednio do niej innych pouczeń.

Możliwość udzielania innych, niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych nawet w przypadku ustanowienia pełnomocnika przewiduje art. 5 k.p.c., jednakże przepis ten dotyczy przypadku, gdy za stronę działa pełnomocnik nieprofesjonalny, niebędący adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W świetle poczynionych rozważań, praktykę adresowania bezpośrednio do stron, z pominięciem pełnomocników zawodowych, pism informujących o możliwości wytoczenia pozwu przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania powoda oraz wezwań do wskazania motywów wyboru tutejszego Sądu, mimo możliwości wyboru innego sądu w ramach właściwości przemiennej przewidzianej w art. 37² k.p.c., należałoby ocenić jako nieprawidłową.

Zważyć jednak trzeba, iż na gruncie Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, która wszak jest osiąj najliczniejszych toczących się obecnie przed tutejszym Sądem z udziałem konsumentów spraw tzw. frankowych, konsument wymaga ochrony, bowiem jest słabszą stroną kontraktu, w tym ze względu na dysponowanie mniejszym niż dostępny przedsiębiorcy zasobem informacji niezbędnych do należytego rozeznania treści transakcji oraz jej skutków dla prawnych, ekonomicznych i życiowych interesów konsumenta. Działając w duchu dyrektywy należy czynić zatem starania, aby ochronę prawną mającą na celu wyrównanie jego pozycji względem przedsiębiorcy konsument uzyskał nie tylko na etapie zawarcia i wykonywania umowy, ale i na etapie ewentualnego powstałego na kanwie umowy sporu sądowego z przedsiębiorcą.

Przez pryzmat ochrony konsumenta widzieć należy regulacje dotyczące właściwości sądu zawarte w art. 31 § 2, art. 33, a w kontekście spraw tzw. frankowych przede wszystkim w art. 37² k.p.c. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu nowelizacji, która wprowadziła ten przepis, daleko posunięta centralizacja handlu i wszelkiego rodzaju usług spowodowała, że siedziby osób prawnych uczestniczących w masowym obrocie mieszczą się niemal wyłącznie

w kilku największych miastach, przede wszystkim w Warszawie, co przy obowiązujących przed nowelizacją zasadach ustalania właściwości miejscowej prowadziło do nieproporcjonalnie dużego obciążenia sądów właściwych dla aglomeracji w stosunku do sądów właściwych dla mniejszych ośrodków miejskich, a w konsekwencji znacząco (czasem kilkakrotnie) dłuższego czasu oczekiwania na rozstrzygnięcie takiej samej sprawy. Sytuację taką oceniono jako nie do przyjęcia z punktu widzenia konstytucyjnych zasad równości praw i dostępu do sądu (patrz: uzasadnienie projektu nowelizacji <https://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/166CCC44490F3965C1258384003CD40A/%24File/3137-uzas.pdf>).

Mając powyższe na uwadze, kierując się potrzebą zapewnienia konsumentom należytej, a więc i sprawnej ochrony prawnej, nie można odmówić słuszności podejmowanym przez sąd i poszczególnych sędziów referentów staraniom, których celem jest informowanie kredytobiorcy o możliwości wytoczenia powództwa przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda, bowiem jedynie należycie poinformowany o potencjalnym czasookresie postępowania przed tutejszym Sądem i Sądem Apelacyjnym w Warszawie konsument może podjąć roztropną decyzję, czy wytoczyć powództwo przed sąd właściwy dla siedziby banku, czy też przed mniej obciążony „sprawami frankowymi” sąd właściwy dla swojego miejsca zamieszkania. Nawiązując do wcześniejszych rozważań dotyczących art. 133 § 3 k.p.c. postulować jednak należy, aby w tym wypadku stosowne pouczenia były kierowane do konsumenta bądź jedynie za pośrednictwem jego pełnomocnika, bądź bezpośrednio, lecz z równoczesnym poinformowaniem pełnomocnika o podjętych działaniach.

Z poważaniem,

Małgorzata Szymkiewicz-Trelka

z up.

Wiceprezes
Sądu Okręgowego w Warszawie
Ewa Janczyk

